

Monument voor drie dagen misère

Herdenking Rushing to flushing

HET NIEUWE MONUMENT VOOR DE GEVALLENEN VAN HET 46TH ROYAL MARINE COMMANDO BIJ DISHOEK. LEX DE MEESTER

De Brit John Colin Forfar is geroerd en diep onder de indruk, zaterdag in Dishoek. Zojuist is onder grote belangstelling het nieuwe monument voor de gevallen van het 47th Royal Marines Commando ingewijd bovenop de overgang Kaapduinen.

CLAUDIA SONDERVAN

Nu luistert Forfar naar de Royal Marines Band op het plein in Dishoek, vlak bij de straat die naar zijn vader is vernoemd: kapitein John O. Forfar. Hij is voor het eerst in het gebied dat zijn vader als lid van het 47th hielp bevrijden en waar die geregeld naar terugkeerde tot hij in 2013, 96 jaar oud, overleed.

Kapitein John Oldroyd Forfar trok als medisch officier mee met de driedaagse

opmars van de geallieerde troepen van het landingsstrand bij Westkapelle naar Vlissingen, onderweg de Duitse bezetters oprollend.

Forfar: „Het is verbazingwekkend hoe sterk mensen hier beseffen wat de troepen moeten hebben meegemaakt. Veel sterker dan ik elders in Nederland ben tegengekomen. Voor de Duitse troepen moet het helemaal zwaar zijn geweest, ze wisten dat ze gingen verliezen. Maar in Duitsland bijvoorbeeld merkte ik dat mensen daar niet bij hebben stilgestaan."

Forfar („begin 60") uit Oxford loopt zaterdag met zijn oudere broer David („begin 70") uit Edinburgh de tocht Rushing to Flushing, een zeventien kilometer lange wandeling van het Polderhuis in Westkapelle naar het landingsmonument Uncle Beach in Vlissingen, langs de route die de mannen van 47th volgden. De tocht begon tegen 08.00 uur in beroerd weer.

Rottig uniform

Tegen de tijd dat de groep van veertig familieleden van de commando's van toen, oud-commando's, veteranen en belangstellenden in Dishoek komen voor de inwijding van het monument op het duin, schijnt de zon. „Het is moeilijk voor te stellen hoe het in 1944 was, nu het er hier zo uitziet", wijst hij op de terrassen en vakantieverblijven. „Drie dagen misère, dood en vernietiging. Drijfnat in een rottig uniform. Voor ons is het een paar uur in goede wandelkleding."

Zoon Forfar, net als zijn vader een arts, herkende plaatsen uit het boek dat zijn vader in 2001 publiceerde over de Geallieerde aanval op de Duitse bezetter: From Omaha to the Scheldt: The Story of 47 Royal Marine Commando. De hospitaalbunker, natuurlijk. „De Whisky 11 bunker. En er is een plaquette met mijn vaders foto!", verbaast hij zich. Vader Forfar vertelde vroeger nooit over zijn ervaringen. „Pas later, toen hij onderzoek deed voor zijn boek. Mijn vader vond dat geneeskunde de grenzen van vijandschap oversteeg. Hij was zich zeer bewust dat hij bevoorrecht werd behandeld in zijn eenheid, omdat hij nogal eens nodig mocht zijn. Later sprak hij vooral over de menselijke ontmoetingen, ook met Duitse militairen in nood. En over de angst en psychische trauma's bij soldaten."

Kwestie van geluk

Forfar knikt naar het nieuwe monument op het duin voor de gevallen commando's dat even tevoren met veel decorum, gebed en kransen in het bijzijn van vele nabestaanden, veteranen en dienende collega's is onthuld.

„Wat mij uit alle verhalen duidelijk is geworden, is dat leven of dood maar a matter of luck, een kwestie van geluk is. Als die kogel vliegt, kan een centimeter het verschil maken.“